

Sobre la fusió de Caixabank i Bankia

written by Cercle Català de Negocis | 20 de setembre de 2020

El Cercle Català de Negocis considera la possible fusió entre CaixaBank i Bankia com l'estocada definitiva al sistema bancari català, després de l'absorció de les nostres caixes d'estalvi i de la posterior deslocalització de les dues grans entitats financeres catalanes. De fet, no podem considerar aquesta operació com una simple fusió, sinó com l'absorció de CaixaBank per part de Bankia.

La progressiva absorció d'entitats bancàries catalanes per part dels bancs espanyols s'ha d'entendre en el context de la crisi financera de 2012-2014. Aquella crisi va suposar la pèrdua de 250.000 M€ en actius financers, cosa que va forçar el rescat de la banca espanyola.

La banca d'altres països europeus ha retornat íntegrament l'import del rescat als seus respectius Estats; en alguns casos fins i tot amb interessos. La banca espanyola, en canvi, només ha retornat 4.139 M€ dels 76.950 M€ que havia costat el seu rescat segons el govern espanyol. Així, el govern central dona per perduts 60.613 M€; i a hores d'ara encara no ha aclarit el destí dels 12.198 M€ restants. De fet, el cost total del rescat bancari a Espanya no s'ha aclarit mai. El Tribunal de Cuentas eleva la xifra a 121.000 M€. Tanmateix, les transferències financeres de l'Estat espanyol a la banca contemplades en el BOE des de 2012 superen els 231.000 M€.

Aquesta no és la primera vegada que una entitat bancària catalana és absorbida per una entitat de Madrid amb la finalitat d'eixugar els deutes del seu propi sistema bancari. La crisi financera de 2012 va motivar una primera concentració del sistema bancari català amb un resultat molt contraproductiu per a la nostra economia.

L'absorció d'Unim (2013) i de Catalunya Caixa (2016) per part del BBVA va suposar la pèrdua del sistema de caixes propi de Catalunya, format per petites entitats estretament vinculades al territori i als seus agents econòmics i socials. Amb aquelles absorpcions, el BBVA va passar del 6,1% de la quota del mercat bancari a Catalunya a controlar-ne més del 20%. De fet, Catalunya genera 59.850 M€ en dipòsits bancaris al BBVA; un terç del total de dipòsits de l'entitat. Tanmateix, el BBVA concedeix poc més d'un 11% dels seus crèdits bancaris a clients domiciliats a Catalunya. Així és com la major part dels nostres estalvis no serveixen per donar crèdit als agents econòmics de Catalunya. Serveixen per garantir l'aval dels bancs espanyols sobre la construcció d'infraestructures públiques deficitàries; així com la concessió de crèdit als agents econòmics de la resta de l'Estat espanyol.

A més de la pèrdua del control polític sobre les entitats bancàries i sobre els estalvis dels nostres agents econòmics, l'absorció de les entitats financeres catalanes té altres repercussions negatives sobre la nostra societat. En el període comprès entre 2008-2018 Catalunya ha concentrat el 31% de les execucions hipotecàries de tota Espanya per impagament de crèdits hipotecaris. A Catalunya s'han produït uns 22.300 casos per milió d'habitants; xifra que dobla la mitjana espanyola. En canvi a Madrid es donen uns 12.000 casos per milió d'habitants, igual a la mitjana espanyola; mentre que a Extremadura i Andalusia es donen 4.000 i 7.000 casos per milió d'habitants respectivament. Així doncs, veiem com les entitats financeres espanyoles han concentrat la pressió dels seus impagaments hipotecaris sobre els clients de les seves filials catalanes en benefici dels seus propis clients.

Finalment, volem recordar que el procés de concentració també ha tingut efectes negatius pels inversors dels bancs catalans. De fet, des de la seva deslocalització el 2017, CaixaBank ha perdut un 50% de la seva cotització a borsa; mentre que el Banc de Sabadell ha perdut un 78%. La suposada manca de

seguretat jurídica que produïa el procés sobiranista va ser una excusa molt ben trobada per justificar la deslocalització de les entitats bancàries catalanes. És evident que responien a criteris polítics. Tanmateix, els mercats les han acabat penalitzant.

Per tot això el Cercle Català de Negocis considera l'absorció de Caixabank per part de Bankia un atac frontal a la nostra economia. Catalunya és l'únic dels pols econòmics d'Europa sense un sistema bancari propi. Malgrat que el nostre teixit productiu garanteix la pervivència del sistema bancari espanyol després d'haver avalat un model econòmic fonamentat en l'especulació urbanística i la creació d'infraestructures públiques inviables, els agents econòmics catalans perden el control polític sobre els seus propis estalvis.

Ara més que mai es fa necessària la recuperació d'un sistema bancari propi desvinculat del poder polític que respongui a les necessitats de la nostra economia.